

"להכיר, לחנך ולהשכיל..."

הפרות –

היכרות - התודעות איש לרעהו * לתת סימן היכר והבחנה, סימן על פיו נקל להכיר ולייחד * לתת הכרה כאישור, הודעת הסכמה למעמדו או לקיומו של משהו. [מילון אבן שושן]

1. כיצד אנו לומדים להכיר אנשים? כיצד מכירים אותנו?

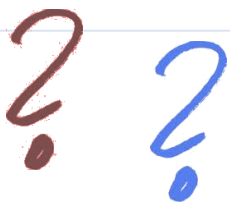

2. מהו הנמשל, לדעתכם, להכרות בלילה?

3. 'טביעת קולם' - מהי טביעת קולם של החניכים?

4. מה ההבדל בין חוש 'הראיה' לחוש 'השמיעה' בהקשר זה? מה עדיף, לדעתכם, בהקשר של חניכינו?

5. כיצד אנו מכירים את חניכינו? על סמך מה שהם מספרים לנו על עצמם/מה שקראנו בתיקם האישי/עפ"י התנהגותם?

משל לשני בני אדם שנצטוו להכיר אנשים בלילה. האחד הדליק נר והביט בפני האנשים לאור הנר כדי להכיר את פניהם. לחברו לא היה נר ומכיוון שהיה מוכרח להכיר האנשים, לימד עצמו להכירם על פי טביעת קולם. ונמצא לעניין הברירות והבחירות כי עדיף הראשון על פני השני, שהרי הכרת האדם בחוש הראיה היא יותר ברורה מאשר הכרת האדם בחוש השמיעה. אבל לעומת זאת, יש לשני עדיפות על הראשון, שהוא סיגל לעצמו כשרון חדש של הקשבה לקולות בני אדם, והראשון אשר נשתמש בנר, חסר לו כשרון זה של הכרה על ידי חוש השמיעה. ונמצא דאחר כך, לכשיעלה עמוד השחר והראשון יכבה נרו, שהרי מה מועיל נר בצהריים, כל הכוחות שנתנה לו עבודתו בלילה לאור הנר, מיותרים הם עכשיו. אבל לעומת זאת, השני דעכשיו גם הוא מכיר את האנשים על פי חוש הראיה, מכל מקום כוחות השמיעה וההקשבה שיצרה בו עבודתו בחושך, לעולם נשארים קניין בנפשו... ונמצא דיש בו שני מיני האורות.

(הר"י יצחק הוטנר, 1906-1980, מתוך ספרי 'פחד יצחק', ענין ל"ד)

"היה כפי שהנך, חפש דרך בעצמך, דע את עצמך, לפני שתמצא לדעת את הילדים. חשוב נא, למה אתה מוכשר, ואחר כך תבוא לתחום תחומים לזכויותיהם וחובותיהם של הילדים. קודם כל אתה בעצמך ילד, ועליך להכיר, לחנך ולהשכיל את עצמך. הנחה שהפדגוגיה היא תורת הילד ולא תורת האדם, היא אחת הטעויות המרגיזות ביותר". (יאנוש קורצ'אק, "איך לאהוב ילדים")

6. מה נדרש מאיתנו כמחנכים בהקשר זה?

